

Важливою особливістю досудового врегулювання господарських спорів є те, що терміни подачі претензії і відповіді на неї, установлені Господарським процесуальним кодексом України і відповідними статутами і у випадку їхнього пропуску не можуть бути продовжені або відновлені. У зв'язку з цим зазначені положення часто використовувалися авіаційними підприємствами та іншими транспортними організаціями, органами зв'язку для відхилення від відповідальності.

Дійсно, без виконання досудового порядку звернутися до суду не можна, а у випадку пропуску терміну ця можливість зовсім втрачається. Це положення розхолоджувало транспортні організації, дозволяло крізь пальці дивитися на виконання своїх обов'язків по договорах перевезення

Також слід зазначити, що використання даного інституту впливає як на відносини між суб'єктами господарювання, так і на реформування економіки в цілому. У зв'язку з цим законодавцю необхідно більше уваги приділяти регламентації даного питання для того, щоб несумлінні контрагенти не використовували пробіли нормативно-правової бази для відхилення від відповідальності за неналежне виконання господарських договорів.

Література

1. Господарський процесуальний кодекс України від 06 листопада 1991 року // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – №6. – Ст. 56.
2. Чернадчук В. Д. Господарське процесуальне право України : підручник / В. Д. Чернадчук, В. В. Сухонос, В. П. Нагребельний та ін. – Суми : Університетська книга. – 2006. – 331 с.

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТУРИСТИЧНО-ОЗДОРОВЧОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ

Правове регулювання правовідносин з туристично-оздоровчого обслуговування як цивільних забезпечується через вплив на їх елементи регуляторів та встановленням нормами цивільного права моделей упорядкування цих відносин. Норми цивільного та іншого права впливають на їх учасників і спонукають їх здійснювати їх суб'єктивні цивільні права та виконувати обов'язки у бажаному та безконфліктному напрямку, а в разі виникнення конфлікту прав та охоронюваних законом інтересів вирішити суперечку. Тож їх врегулювання досягається існуванням самих норм цивільного права такої інструментальної системи, яка дозволяє досягти мети правового регулювання і перетворення бажаного у суще. Механізм трансформації положень норм права в практику отримав назву механізму правового регулювання.

В правовій науці щодо механізму правового регулювання склались такі підходи як: 1) взята в єдності сукупність правових засобів якими забезпечується правовий вплив на суспільні відносини [1, с.30] та складається з юридичних норм, правовідносин та актів реалізації суб'єктивних прав та здійснення юридичних обов'язків, а пізніше нормативних актів, правосвідомості та правової культури [1, с.34-35]. В останніх роботах він відносить до механізму правового регулювання: юридичні норми; правові відносини, акти реалізації прав та обов'язків; 2) сукупність елементів, зв'язків і динамічних закономірностей, необхідних та достатніх для врегулювання одного елементарного акту поведінки [3, с.71]; 3) послідовний ланцюг зміни окремих правових явищ: норма права, що регулює цивільні правовідносини; – юридичний факт – права та обов'язки учасників цивільних правовідносин – реалізація прав та виконання обов'язків – а, за необхідності, захист порушеного права чи охоронюваного законом інтересу [2,

с.43]. Не слід ототожнювати механізм правового регулювання та наслідками такого регулювання, зокрема законністю та правопорядком.

Домінуюче місце у системі джерел цивільного права належить законам та іншим правовим актам, які отримали назву цивільне законодавство. Тут є два блоки: 1) міжнародно-правові, які є орієнтирами для внутрішнього законодавства та орієнтирами для їх універсалізації; 2) національні.

Терміни "цивільне законодавство" чи "позитивне право" розглядаються у широкому і у вузькому сенсі. В вузькому охоплюють лише ті нормативні акти, які називаються законом, зокрема Закон України "Про туризм". Вони є домінуючими за обсягом у правовій державі. В широкому сенсі це – всі писані і прийняті у встановленому порядку й підтримувані примусовою силою держави різні за силою нормативні акти.

В ст. 4 ЦК вказано, що основу цивільного законодавства України становить Конституція України. До актів цивільного права віднесено як ЦК, інші закони України, які приймаються відповідно до Конституції України та ЦК, правові акти Президента України, постанови Кабінету Міністрів, нормативно-правові акти інших органів державної влади України.

Особливої уваги заслуговує договірне регулювання відносин із туризму і оздоровчого, зокрема. Воно є моно нормативним регулятором що регулює відносини між туристичною компанією і через неї із тими, хто надає туристичні послуги. Відповідно договір туриста чи іншої особи в її інтересах туриста є, так званім, "парасольковим", що через систему допоміжних договорів призводить до досягнення його мети.

Норми цивільного права за їх юридичною силою складають певну ієрархію. Чим більше юридична сила нормативного акту, тим вище його місце у цій ієрархії. Його норми превалюють над аналогічними за змістом нормами нижчих за юридичною силою нормативних актів. При колізії норм права, які регулюють одні і ті ж самі відносини, застосовується норма більш вищого за силою нормативного акту.

Норми цивільного законодавства є диспозитивними та діють, оскільки учасники правовідносин не внесли в них певні корективи та врахували: власний охоронюваний законом інтерес, свої во-

левиявлення у формі договору або іншого правочину, довірчі стосунки між ними, застосували підвищені гарантії охорони їх прав, ускладнили їх додатковими умовами. Це стосується правочинів і насамперед договорів. Водночас, диспозитивна норма має застереження (клаузулу) "якщо договором або законом не встановлене інше". Це дозволяє ускладнювати чи спрощувати відносини у сфері туризму.

Чинне цивільне законодавство побудоване на ідеї деталізації врегульованих ним правовідносин. Якщо в Конституції України ці відносини визначено в загальному ембріональному рівні, то в ЦК вони змодельовані більш чіткіше, а у спеціальних нормативних актах конкретизовані та деталізовані. Тож якщо є загальна і спеціальна норма – застосовується саме спеціальна. Це стосується й оздоровчого туризму де з одного боку є Основи законодавства України про охорону здоров'я, а з другого – спеціальний закон.

При визначенні сутності цивільного законодавства виходять з його системності і того, що воно є системою нормативних актів де слід розрізняти два блоки нормативних актів: закони і підзаконні акти. До перших відносяться лише ті з них, які прийняті у встановленому порядку ВР України, або їм через імплементацію в національне законодавство надана форма закону. Це Конституція України, кодифіковані закони, поточні закони, ратифіковані закони, екстраординарні акти законодавчого рівня.

Підзаконні акти як елементи структури цивільного законодавства характеризуються їх ієрархічною залежністю від законів і органу, який їх прийняв, явною чи скритою відомчою позицією та інтересом.

Література

1. Алексеев С. С. Механизм правового регулирования в социалистическом государстве. / С. С.Алексеев. М. : Юрид. лит. 1966. – 188 с.
2. Погрібний С. О. Механізм та принципи регулювання договірних відносин у цивільному праві України: [монографія] / С. О. Погрібний. – К. : Правова єдність, 2009. – 304 с.
3. Протасов В. Н. Что и как регулирует право: [учебное пособие] / В. Н. Протасов. – М. : Юрист, 1995. – 95 с.